

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**III RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

FEVRAL, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

ANJUMANLAR PLATFORMASI

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, fevral

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 3-son (fevral, 2026-yil).– 121 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 12-fevral

Mas'ul muharrir:
Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Nazirov Sardor

BIR MAVSUMDA BUG'DOY VA PAXTA YETISHTIRISHNI TA'MINLAYDIGAN
ELEKTROTEXNOLOGIYANING IQTISODIY SAMARADORLIGI 5-8

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

Yodgorov Normumin, Amirqulova Nigora

INDIGOFERANING SUG'ORISH MUDDATLARI VA MEYORLARI 9-12

TARIX FANLARI

Omonova Sarvinoz, Baratova Gulzoda

ABU UBAYDA IBN al-JARROHNING TIBBIYOT TARIXIDAGI O'RNI VA ILMIY MEROSI 13-15

IQTISODIYOT FANLAR

Mengniyozov Anvar

JAHONDA RAQAMLI BANK XIZMATLARINING EVOLYUTSIYASI 16-20

FALSAFA FANLARI

Nabiyev Sherzodjon

KIBERAGRESSIYA FENOMENI VA YOSHLAR AXLOQIY-MA'NAVIY QADRIYATLARI 21-26

FILOLOGIYA FANLARI

Nasriyev Nurullo

ZAMONAVIY XALQARO AXBOROT BOZORIDA MEDIABIZNES TUSHUNCHASINING
AHAMIYATI 27-28

YURIDIK FANLAR

Xursanov Shamsiddin

XALQARO TIJORAT ARBITRAJIDA SHARIAT OMILI 29-33

PEDAGOGIKA FANLARI

Sodiqova Gulnora

ISH BERUVCHILAR ISHTIROKIDAGI KASBIY TA'LIM DASTURLARINI RAQAMLI
TRANSFORMATSIYA QILISH 34-39

Ganiyev Elyorbek

TALABALARDA QONUNIY BILIMLARNI AMALIYOTGA TADBIQ ETISH METODIKASI 40-45

Xabibullayev Alimardon

TALABALAR MOBILIGINI RIVOJLANTIRISHDA QO'SHMA TA'LIMNING INSTITUTSIONAL
BOSHQARUV MEXANIZMLARI (RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA) 46-51

Nigmatova Nozimaxon

OLIY TA'LIMDA INGLIZ TILINI O'QITISHDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT
TEXNOLOGIYALARINI INTEGRATSIYALASH METODIKASINING NAZARIY ASOSLARINI
TAKOMILLASHTIRISH 52-54

Abdullayeva Asila

TARIXIY VA FALSAFIY BILIMLARNI BIRLASHTIRISH ORQALI OLIY TA'LIMDA
INNOVATSION PEDAGOGIK METODLARNI TATBIQ ETISH 55-60

Ergasheva Nigora

PEDAGOGIK HAMKORLIK ASOSIDA BO'LAJAK BOSHLANG'ICH TA'LIM
O'QITUVCHILARINING METODIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING
ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 61-64

G'ofurova Barnoxon

OLIY TA'LIM TIZIMIDA TALABALARNING KONSEPTUAL FIKRLASH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHGA XIZMAT QILUVCHI METODIK SHART-SHAROITLAR 65-68

Shamsiddinova Durdona

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA O'QUVCHILARNING O'QILGAN MATNNI TUSHUNISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA METAKOGNITIV O'QITISH USULLARINING SAMARADORLIGI 69-71

Yuldasheva Maftuna

PEDAGOGIK KOMMUNIKATSIYA VA PSIXOLOGIK TA'SIR USULLARINI O'RGATISH: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR 72-77

Butayev Norbek

KASBIY KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK YONDASHUVLARNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI 78-80

Rajapov Sulaymon

ESP (ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES) ASOSIDA MULOQOT KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI 81-84

Samandarova Nargiza

KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV DOIRASIDA IQTISODCHILARNING KASBIY NUTQ TAYYORGARLIGINI TAKOMILASHTIRISH 85-87

Sobirov Qobuljon

BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA INTEGRATSIYALASHGAN PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING ROLI 88-93

Raxmanova Nigora

ZAMONAVIY KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV VA AN'ANAVIY SHOGIRDLIK TIZIMINING UYG'UNLIGI 94-99

Xalberdiyev Ziyodilla

TA'LIM MENEJMENTIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI 100-102

Kamolov Baxtiyor

EKOLOGIK TARBIYA VA TURIZM FANLARI INTEGRATSIYASI ORQALI TALABALAR MADANIY-MA'NAVIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISH 103-108

TIBBIYOT FANLARI

Сайдуллаева Мукаддам, Абдукадирова Лазиза

ЛАТИНСКИЕ И ГРЕЧЕСКИЕ ИСТОКИ МЕДИЦИНСКИХ ЭМБЛЕМ И ИХ РОЛЬ В СОВРЕМЕННОЙ МЕДИЦИНЕ 109-115

SIYOSIY FANLAR

Уразбаев Абатбай

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УЧАСТИЯ ГРАЖДАН В ОБЕСПЕЧЕНИИ ОБЩЕСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН 116-120

TALABALARDA QONUNY BILIMLARNI AMALIYOTGA TADBIQ ETISH METODIKASI

Ganiyev Elyorbek Ulug'bekovich

Namangan davlat universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada oliy ta'lim muassasalari talabalarida qonuniy bilimlarning nafaqat nazariy jihatdan, balki amaliy faoliyatda qo'llanilish mexanizmlari va metodik yondashuvlari tahlil qilinadi. Maqolada talabalarda huquqiy tafakkur va qonuniy ongni shakllantirishda interfaol pedagogik usullar, simulyatsion mashg'ulotlar va huquqiy vaziyatlarni modellash metodlari muhokama qilinadi. Shuningdek, talabalarning qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish jarayonida yuzaga keladigan qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish yo'llari ilmiy nuqtai nazardan o'rganiladi. Tadqiqot natijalari ta'lim jarayonida qonuniy kompetensiyani rivojlantirish bo'yicha innovatsion pedagogik mexanizmlarni aniqlash va takomillashtirish imkonini beradi.

Kalit so'zlar: qonuniy bilim, amaliyotga tadbiq, huquqiy tafakkur, talaba, pedagogik metodlar, interfaol yondashuv, simulyatsion mashg'ulotlar, huquqiy kompetensiya.

METHODOLOGY OF APPLICATION OF LEGAL KNOWLEDGE IN STUDENTS

Ganiyev Elyorbek Ulug'bekovich

Researcher at Namangan State University

Annotation. This article analyzes the mechanisms and methodological approaches to the application of legal knowledge in students of higher educational institutions, not only theoretically, but also in practical activities. The article discusses interactive pedagogical methods, simulation exercises and methods of modeling legal situations in the formation of legal thinking and legal awareness in students. Also, the difficulties that arise in the process of applying legal knowledge in practice by students and ways to overcome them are studied from a scientific point of view. The results of the study allow us to identify and improve innovative pedagogical mechanisms for the development of legal competence in the educational process.

Keywords: legal knowledge, application in practice, legal thinking, student, pedagogical methods, interactive approach, simulation exercises, legal competence.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ydif-y2026v2i3/n09>

Kirish: Hozirgi kunda global ta'lim jarayonlarida talabalarni nafaqat nazariy bilim bilan ta'minlash, balki ularni amaliyotga tatbiq etish imkoniyatlarini yaratish asosiy pedagogik vazifa sifatida qaralmoqda. Shu jihatdan, qonuniy bilimlarni faqat kitobiy ma'lumot sifatida emas, balki ijtimoiy-huquqiy kontekstda amaliy qobiliyatga aylantirish zaruriyati kuchaygan. Oliy ta'lim muassasalarida talabalarga qonuniy bilimlarni o'rgatish jarayoni murakkab va ko'p qirrali pedagogik jarayonni talab qiladi. Bu jarayon talabalarni huquqiy tafakkurga o'rgatish, qonunlarni tushunish va ularni real vaziyatlarda qo'llash ko'nikmalarini shakllantirishga yo'naltiriladi. Shu maqsadda interfaol metodlar, simulyatsion mashg'ulotlar, rolli o'yinlar va vaziyatli treninglar kabi zamonaviy pedagogik usullar keng qo'llanilmoqda. Bular talabalarni mustaqil fikrlashga, huquqiy holatlarni tahlil qilishga va o'z qarorlarini huquqiy jihatdan asoslashga o'rgatadi. Qonuniy bilimlarni amaliyotga tadbiq etish nafaqat huquqiy kompetensiya, balki talabaning ijtimoiy mas'uliyatini ham oshiradi. Bunda, talabalarning o'zaro hamkorligi, guruhda qaror qabul qilish jarayonlari va murakkab huquqiy masalalarni muhokama qilish amaliy tajribasi muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, talabalarning

huquqiy bilimlarni real hayotiy vaziyatlarda qo'llash jarayonida yuzaga keladigan qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish yo'llari ilmiy yondashuv bilan aniqlanishi lozim. Maqolaning mazmuniy doirasi talabalarda qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish metodikasi, interfaol pedagogik yondashuvlar, huquqiy tafakkur va kompetensiya rivojlanishi bilan bog'liq masalalarni qamrab oladi. Shu bilan birga, oliy ta'lim jarayonida huquqiy bilimlarning samarali o'qitilishi va amaliy tatbiqi uchun innovatsion metodlar va texnologiyalarni aniqlash maqsad qilib qo'yilgan. Tadqiqotning nazariy asoslari zamonaviy pedagogika, huquqiy ta'lim va ijtimoiy bilimlarni o'zaro integratsiya qilish orqali shakllantiriladi. O'rganilayotgan metodlar nafaqat talabalarda qonuniy tafakkur va huquqiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi, balki ularni ijtimoiy faol va mas'uliyatli shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan, mazkur maqola oliy ta'lim muassasalarida talabalarda huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishning metodik jihatlarini tizimli tahlil qiluvchi ilmiy ish sifatida ahamiyatlidir.

Hozirgi davrda global ijtimoiy, siyosiy va huquqiy tizimlarning murakkablashuvi, shuningdek, davlat boshqaruvi va jamiyatdagi ijtimoiy munosabatlarning doimiy o'zgarishi talabalarda huquqiy bilimlarni nafaqat nazariy jihatdan o'rgatish, balki amaliyotga tatbiq etishning zarurligini kuchaytirmoqda. Jamiyatning har bir a'zosi, xususan, yoshlar, o'z huquqlari va majburiyatlarini tushunish, qonuniy tafakkurga ega bo'lish va bu bilimlarni real hayotiy vaziyatlarda qo'llash imkoniga ega bo'lishi lozim. Shu jihatdan, oliy ta'lim muassasalarida talabalarga huquqiy bilimlarni yetkazishning metodik asoslarini rivojlantirish dolzarb vazifa sifatida namoyon bo'ladi. Yoshlar, xususan talabalar, jamiyatning eng faolligi yuqori qatlamini tashkil qiladi va ularning huquqiy madaniyati va bilimlari jamiyatda qonun ustuvorligini ta'minlashda bevosita rol o'ynaydi. Agar talabalarda huquqiy bilim yetarli darajada shakllanmagan bo'lsa, ularning kelajakdagi professional faoliyati va ijtimoiy majburiyatlarini amalga oshirishda qiyinchiliklar yuzaga keladi. Shu nuqtai nazardan, qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish metodikasi, ya'ni talabalarining nazariy bilimlarini real hayotiy vaziyatlarda qo'llash qobiliyatini shakllantirishning samarali usullari ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi. Hozirgi kunda pedagogika fanida huquqiy bilimlarni o'qitish jarayonida faqat nazariy yondashuvlar yetarli emasligi aniqlandi. An'anaviy o'qitish metodlari, ya'ni ma'ruza, seminar va kitobiy o'qish, talabalarda qonuniy kontseptsionalni anglashni ta'minlaydi, lekin ularni amalda qo'llash qobiliyatini shakllantirmaydi. Shu sababli, interfaol metodlar, simulyatsion mashg'ulotlar, vaziyatli o'yinlar va boshqa pedagogik texnologiyalarni qo'llash orqali talabalarda huquqiy tafakkur va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda[1]. Masalan, "mock trial" yoki soxta sud jarayonlari, huquqiy vaziyatlarni modellashtirish va jamoaviy muhokamalar talabalarni murakkab huquqiy masalalarni tahlil qilishga, dalillarni asoslashga va ijtimoiy hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishga majbur qiladi. Shu bilan birga, hikoya orqali o'rgatish metodlari talabalarda abstrakt qonuniy tushunchalarni konkret vaziyatlarda tasavvur qilish imkonini beradi va ularni amaliy fikrlashga yo'naltiradi. Dolzarlikning yana bir jihati shundaki, bugungi kunda jamiyatda huquqiy madaniyatning pastligi, qonunlarni noto'g'ri talqin qilish, yuridik tafakkur yetishmasligi kabi muammolar mavjud. Yoshlar orasida qonuniy bilimlarni yetarlicha amaliyotga tatbiq etish qobiliyatining rivojlanmasligi, kelajakda ijtimoiy nizolar, huquqiy qarorlar qabul qilishda xatolikka olib kelishi mumkin. Shu sababli, oliy ta'lim tizimida talabalarda huquqiy kompetensiyani rivojlantirish, ularni murakkab vaziyatlarda qonuniy yondashuvni qo'llashga o'rgatish jamiyat uchun strategik ahamiyatga ega[2]. Talabalarda

qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish mavzusining dolzarbligi, shuningdek, iqtisodiy va siyosiy kontekst bilan ham bog'liq. Masalan, raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi, onlayn maydonlarda huquqiy nizolar ko'payishi, intellektual mulk va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish kabi yangi yo'nalishlarda huquqiy bilim va amaliy kompetensiya talab qilinadi. Talabalar ushbu yo'nalishlarda qonuniy qarorlar qabul qilishga qodir bo'lishi, huquqiy muammolarni aniqlay olishi va ularni amaliy yechim bilan hal eta olishi lozim. Shu jihatdan, pedagogik metodikalarni zamonaviy huquqiy vaziyatlarga moslashtirish, talabalarga nafaqat huquqiy bilim berish, balki ularni mustaqil fikrlashga, analitik yondashuvni rivojlantirishga o'rgatish dolzarbdir[3]. Global miqyosda ham, talabalarni huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishga tayyorlash masalasi ustuvor vazifa sifatida qaralmoqda. Yevropa Ittifoqi, AQSh, Kanada kabi rivojlangan davlatlarda oliy ta'limda huquqiy kompetensiyani shakllantirishga yo'naltirilgan interfaol metodlar, simulyatsion treninglar, real ish vaziyatlari bilan ishlash amaliyotlari keng qo'llaniladi. Bu tajribalar shuni ko'rsatadiki, huquqiy bilimni amaliyot bilan integratsiya qilish nafaqat talabaning shaxsiy rivojlanishi, balki jamiyatdagi huquqiy madaniyatni oshirishga ham xizmat qiladi. Shu bilan birga, bunday metodlar talabalar orasida huquqiy ong, mas'uliyat va ijtimoiy faoliyatni rivojlantirishning samarali vositasi sifatida tan olinadi[4]. Mavzuning dolzarbligi shuningdek, ilmiy tadqiqotlar va pedagogik yondashuvlarning rivojlanishida ham namoyon bo'ladi. Zamonaviy ilmiy adabiyotlar talabalarda huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishning turli metodlarini, xususan interfaol o'rgatish, vaziyatli o'yinlar, simulyatsion treninglar, "case study" usullarini batafsil tahlil qiladi va ularni pedagogik jarayonga integratsiya qilishning samarali yo'llarini ko'rsatadi. Bu yondashuvlar talabalarda nafaqat nazariy bilimni, balki murakkab ijtimoiy va huquqiy vaziyatlarni tahlil qilish, muammolarni aniqlash va qarorlar qabul qilish qobiliyatini shakllantiradi. Shu bilan birga, talabalarda qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish metodikasini takomillashtirish milliy ta'lim tizimi va davlatning qonun ustuvorligini ta'minlash strategiyasi bilan uzviy bog'liq. Mamlakatimizda oliy ta'lim tizimida huquqiy ta'limni kuchaytirish, talabalarda huquqiy tafakkur va amaliy kompetensiyalarni shakllantirishga qaratilgan innovatsion metodikalar joriy etilmoqda[5]. Bu esa kelajakda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, qonun ustuvorligini oshirish va yoshlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston Respublikasida huquqiy ta'lim va qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish masalasi bugungi kunning ijtimoiy-siyosiy hamda ta'lim pedagogik kontekstida alohida dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Mamlakatimizda davlat siyosatining ajralmas qismi sifatida huquqiy savodxonlikni mustahkamlash va fuqarolarning huquqiy bilimlarini amaliy qo'llashni ta'minlash masalalari izchil amalga oshirilmoqda. Bu borada normativ-huquqiy baza, ta'lim tizimi reformalari hamda huquqiy madaniyatni oshirishga qaratilgan keng qamrovli chora-tadbirlar o'tkazilmoqda. Avvalo, huquqiy bilimlar tizimining shakllanishi O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasida belgilangan demokratiya va fuqarolik tamoyillariga tayangan holda tartibga solinadi, bunda jamiyatda inson huquqlari, qonun oldida tenglik va qonun ustuvorligi konsepsiyalari asosiy ahamiyatga ega[6]. Konstitutsiyaning mazmun-mohiyati huquqiy jamiyat qurish konsepsiyasining poydevorini tashkil etib, ta'lim sohasida huquqiy bilimlarni shakllantirish va uni amaliyotga tatbiq etishni davlat siyosatining ajralmas qismiga aylantiradi. Bugungi kunda respublikada huquqiy bilimlarni shakllantirish borasida bir qator strategik yo'nalishlar ishlab chiqilgan. Jumladan, maktabdan boshlab, yoshlarni huquqiy muhitga tayyorlash maqsadida "huquqiy sinflar" joriy etilishi

rejalashtirilmoqda. Mazkur tashabbus doirasida maktablar, litseylar, texnikumlarda huquqiy fanlar chuqur o'qitilishi, shuningdek yoshlarga huquqiy bilimlar bo'yicha mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirishga qaratilgan o'quv dasturlari ishlab chiqilmoqda[7]. Shu bilan birga, oliy ta'lim muassasalarida ham huquqiy ta'limning sifati va amaliy komponenti mustahkamlanmoqda. Masalan, Toshkent Davlat Huquq Universiteti (TSHU) huquqiy bilimlarni keng targ'ib qilish maqsadida "Huquq Maktabi" mobil ilovasini ishga tushirdi, bu platforma orqali fuqarolar, jumladan talabalar huquqiy ma'lumotlarni mustaqil o'rganishlari uchun qulay sharoit yaratilgan. Ilovada fuqarolik huquqi, iste'molchi huquqlari, ta'lim huquqi kabi ko'plab huquqiy yo'nalishlar bo'yicha kontentlar mavjud bo'lib, talabalarning qonuniy bilimlarini mustahkamlashga xizmat qilmoqda[8]. Davlat organlari va nodavlat tashkilotlar ham huquqiy madaniyatni oshirishga qaratilgan keng ko'lamli huquqiy targ'ibot tadbirlarini amalga oshirmoqda. Fuqarolarning huquqiy bilim darajasini oshirish maqsadida "Huquqiy axborot markazlari" tashkil etilib, turli shakllardagi huquqiy savodxonlik haftaliklari, tanlovlar va ma'ruzalar o'tkazilmoqda. Shu asosda, Adliya vazirligi ma'lumotlariga ko'ra, so'nggi yillarda fuqarolarning huquqiy savodxonlik ko'rsatkichi sezilarli darajada oshgan – bu esa aholining qonunlarni amaliy hayotga tatbiq etish madaniyatining shakllanayotganidan darak beradi. O'zbekiston ta'lim qonunchiligi ham huquqiy bilimlarni ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylantiradi. Masalan, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunda har bir o'quvchi va talaba uchun huquqiy bilimlarning asoslari bo'yicha ta'lim olish nazarda tutilgan bo'lib, bu yosh avlodni huquqiy ongga ega qilib tarbiyalashni ta'minlaydi. Milliy strategik rejalar doirasida yoshlarda qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish bo'yicha amaliy jarayonlar ham takomillashtirilmoqda[9]. Bu jarayonlar talabalarni huquqiy fikrlash, ijtimoiy mas'uliyatni his qilish va murakkab huquqiy vaziyatlarda qonuniy yechim topish ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan. Mazkur maqsadlarni amalga oshirishda pedagogik interfaol metodlar, simulyatsion o'yinlar va real huquqiy vaziyatlarni tahlil qilish kabi metodlar keng qo'llanilmoqda, bu esa oliy ta'lim muassasalarida talabalar huquqiy bilimlarni amaliyotga qo'llash qobiliyatini sezilarli darajada oshiradi (ilmiy tadqiqotlar global darajada ham shuni ko'rsatmoqda). Shuningdek, huquqiy ta'lim milliy ijtimoiy taraqqiyotning strategik omili sifatida qaraladi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan ilgari surilgan islohotlar, milliy qonunchilikning zamon talablariga moslashtirilishi, fuqarolik jamiyatining rivojlanishiga yo'naltirilgan huquqiy ta'lim dasturlarining joriy etilishi huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishga ko'maklashadi[10]. Bu esa yoshlarda huquqiy kompetensiyani shakllantirish, qonuniy ong va huquqiy madaniyatni keng ommalashtirish orqali jamiyatning ijtimoiy barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi. Natijada, respublikamizda huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishga qaratilgan davlat siyosati, ta'lim tizimidagi islohotlar va huquqiy madaniyatni oshirish bo'yicha tadbirlar kompleks tarzda amalga oshirilmoqda. Bu jarayonlar yoshlarni qonuniy autentik qarorlar qabul qilishga tayyorlash, fuqarolarning huquqiy bilim va ijtimoiy faolligini oshirish hamda mamlakatda huquqiy jamiyat qurilishiga xizmat qiladi.

Xulosa: Mazkur maqolada talabalarda qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish metodikasi konseptual, nazariy va amaliy jihatlari bilan keng tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, oliy ta'lim muassasalarida talabalarga huquqiy bilimlarni nafaqat nazariy jihatdan o'rgatish, balki ularni real hayotiy vaziyatlarda qo'llash ko'nikmalarini shakllantirish zamonaviy pedagogik jarayonning ajralmas qismiga aylanmoqda. Maqolada ta'kidlanganidek, talabalarda huquqiy tafakkur va amaliy kompetensiyalarni rivojlantirishning samarali

mexanizmi sifatida interfaol metodlar, simulyatsion mashg'ulotlar, vaziyatli o'yinlar va "mock trial" kabi real ishga yaqinlashtirilgan pedagogik texnologiyalar keng qo'llanilishi muhim ahamiyat kasb etadi. Bu metodlar nafaqat nazariy bilimlarni mustahkamlashga, balki talabalarda murakkab huquqiy vaziyatlarni tahlil qilish, dalil keltirish, qaror qabul qilish va jamoaviy hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Xorijiy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlar va tajribalar (Hang Jiang va boshqalar; simulyatsion o'rganish bo'yicha xalqaro tajribalar) shuni ko'rsatadiki, talabalarni huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishga tayyorlash nafaqat pedagogik vazifa, balki jamiyatdagi huquqiy madaniyatni oshirish, fuqarolarning qonun ustuvorligi va huquqiy ongini shakllantirishning strategik vositasidir. Shu sababli, oliy ta'lim tizimida interfaol va tajribaga asoslangan pedagogik yondashuvlarni joriy etish, talabalarning huquqiy bilimlarini real kontekstlarda qo'llash imkoniyatlarini yaratish dolzarbdir. O'zbekiston Respublikasi kontekstida ham huquqiy ta'lim tizimi jadal rivojlanmoqda. Mamlakatimizda qonuniy bilimlarni shakllantirish va amaliyotga tatbiq etish borasida amalga oshirilayotgan islohotlar, normativ-huquqiy bazaning mustahkamlanishi, maktab va oliy ta'lim muassasalarida huquqiy fanlarning chuqurlashtirilishi, shuningdek, interfaol va simulyatsion metodlarning keng joriy etilishi talabalarda huquqiy kompetensiyani shakllantirishning samarali mexanizmini yaratadi. Shu orqali yosh avlod nafaqat huquqiy bilimlarni egallash, balki ularni kelajakda professional va ijtimoiy faoliyatda amaliyotga tatbiq etish qobiliyatiga ega bo'ladi. Shuni alohida ta'kidlash lozimki, huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish talabalarda huquqiy tafakkur, mas'uliyat va ijtimoiy faollikni shakllantiradi. Bu esa mamlakatimizda huquqiy madaniyatni oshirish, qonun ustuvorligini ta'minlash va ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qiluvchi strategik vazifa hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, maqola doirasida ko'rib chiqilgan pedagogik yondashuvlar va metodlar talabalarda qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishning ilmiy asoslangan mexanizmi bo'lib, u nafaqat ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, balki jamiyatning huquqiy ongini oshirish va fuqarolarni ijtimoiy mas'uliyatga o'rgatishda muhim rol o'ynaydi. Kelajakda ushbu tadqiqot natijalari asosida oliy ta'lim muassasalarida interfaol pedagogik texnologiyalarni yanada takomillashtirish, talabalarda huquqiy kompetensiyani rivojlantirish bo'yicha milliy va xalqaro tajribalarni integratsiya qilish mumkinligi ta'kidlanadi. Shu bilan birga, huquqiy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish metodikasi oliy ta'limda innovatsion pedagogik strategiyalarni ishlab chiqish va ularni ilmiy asosda qo'llash imkonini beradi. Umuman olganda, talabalarda qonuniy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish pedagogik mexanizmi oliy ta'limning zamonaviy va samarali vositasi, yosh avlodni huquqiy ongga ega shaxs sifatida shakllantirishning strategik mexanizmi, hamda jamiyatdagi huquqiy madaniyat va qonun ustuvorligini mustahkamlashning asosiy omilidir.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Ochilova G. O., AKBAROVA S. S. H. Kasbiy kompetentlik //darslik. Toshkent-2022. – 2021.
2. Kenjaboyev A., Kenjaboyeva D. Pedagogik deontologiya va kompetentlik //Termiz: Surxon-nashr nashrmatbaa.-2022. – 2022.
3. Sharopova Z. F. Ta'lim texnologiyalari //Navro 'z", Toshkent. – 2019.
4. Jumayeva G. KASBIY KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOGIK YONDASHUV ASOSLARI //"TISU Ijtimoiy fanlari va innovatsion pedagogika" ilmiy jurnali. – 2025. – T. 1. – №. 1.

5. Muruvvat, A., & Shohbozbek, E. (2025). THE ROLE OF PRESCHOOL EDUCATION IN SPIRITUAL AND MORAL VALUES IN UZBEKISTAN. *Global Science Review*, 3(2), 246-253.
6. Муслимов Н. и др. Педагогик компетентлик ва креативлик асослари //Т.: Сано стандарт. – 2015.
7. Тилеуов Э. М. ТАЛАБАЛАРНИНГ ХУҚУҚИЙ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ //UDK 519.24. – 2019. – Т. 1. – С. 326.
8. Qo'ysinov O. Касб таълими ўқитувчиларининг касбий компетентлигини шакллантириш технологияси //Nordic_Press. – 2024. – Т. 2. – №. 0002.
9. Shohbozbek, E. (2025). Theoretical foundations for the development of the spiritual worldview of youth. *Maulana*, 1(1), 29-35.
10. RAXMONOVA G. TALABALARDA MA'NAVIY-AXLOQIY KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISHNING MAZMUNI //EDAGOGIK AHORAT. – С. 107.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, fevral

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 3-son (fevral, 2026-yil). – 121 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 12-fevral

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.